

(36) s. 20; snäckan åter torde blifvit förvexlad med No 32, som icke nämnes i någon tidigare katalog. Jmf. Färulings katalog, Utl. Afd., n. 37.

Sodankylä

(Salla, Aatservainen)

37. Silfverfynd, bestående af 174 st. små och tunna silfvermynt med mer eller mindre tydlig prägel, en större flätad halsring af silver, tvänne armringar af blandad metall, en brisk spanne af samma ämne, en våg- (valok.V.A.53:6) balance med tvänne dertill hörande vågskålar och 12 st. större och mindre vigter, af hvilka 8 fullkomligen bibehållna, en knapp med någon okänd text, 3 st. sönderbrutna beslag, 2 smärre stycken virad silfverten ((silfversnodder²)), ett utanlås af jern (J; gammalt hänslås), 8 st. länkar troligen af förgyld messing (och en metallhäkta). Fyndet gjordes 1839 om hösten af nybyggaresonen Johan Korja på gränsen emellan Kuolajärvi och Sodankylä Lappmarker under hörnet af en större jordfast stenhäll i ett ruttet omslag af näfver. Fyndet inlöste landskamreraren Bergbom under en embetsresa af upphittaren och förärade detsamma till Universitetet. Halsringen hade tidigare inlösts af kommissionslandtmätaren O. E. Berek och förärades af honom. Cons. prot. den 27 Mars 1841, 20. Ver. B., s. 4, 44 och 91. Hels. Tidn. 1841, n. 28. Reinholms katalog, s. 26. Holmberg specificerar i sin tryckta katalog, s. 9 : 3 st. armringar och stycken af en 4 : de; 4 st. fibler och stycken af en 5 te samt 2 st. fibelnålar, förutom de ännu då på myntkabinettet förvarade vigtpapparaterna samt de af prof. Linsen i

(37) G.G. Hällströms uppsats om fyndet i Wet - Societ:s Akter T. T, s. 731 o. 732 bestäm-
 da 150 mynten (de öfriga voro tyska med
 otydlig prägel); slutligen anmärker Holmberg
 att flera till fyndet hörande saker för-
 kommit. Enligt ett af Ignatius H. 16 No-
 vember 1871 utfärdadt qvitto å myntkabi-
 nettet öfverfördes då till museet: "Ett
 flätadt halsband af silfver, tre stycken
 armband, deraf ett söndrigt, fyra stycken
 fragmenter af diverse prydnader", hvartill
 prof. Lagus med blyerz bifogadt en anmärk-
 ning att "en del af ofvann. fornsaker hö-
 ra till Kuolajärvi fyndet, hvarom hos Hil-
 debrand." - Med kannedom af det föregående,
 hvarvid redan Holmbergs specifikation är
 misstänklig, synes fyndets rika innehåll en-
 ligt Ignatii och Färlings kataloger oför-
 klarlig. Det är derföre sannolikt att till
 fyndet hänförts fornsaker, som ursprungli-
 gen tillhört Janakkala fyndet n. 9 och Re-
 so fyndet n. 16. Då ett tillförlitligt
 särskiljande numera svårigen torde kunna
 genomföras - om icke möjligen medelst veri-
 fikationer till Consistorii protokoller - ,
 så måste fyndet till sitt n. v. innehåll
 här förtecknas. Mynten, som enligt upp-
 gift af Lagus numera äro förblandade å
 myntkabinettet, hänfördes af Linsen till
 perioden 800 - 1272, men Hildebrand, Anglo-
 sachsiska Mynt, s. LXXII, anser troligt
 att de tillhört perioden 978 - 1125.

a Halsring, flätad af fyra mot ändarne
 afsmalnande silfvertenar samt fyra smala
 silfversnodder, hvilka fylla verken emel-
 lan de förra. Flätans afsmalnade ändar

(37) omslutas rörformigt af tvänne ändbeslag, hvilka sedan plattade och med en snedstrierad midtkant, punkterade triangelsirater samt kantränder ornerade utsträcka sig, utlöpande i tvänne hvarandra omfattande hakar. Enligt Ignatii katalog, s. 40, öfverförda detta halsband från myntkabinettet 1871. Färlings katalog n. 15.

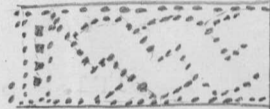
b Halsring af samma slag som den förra, men sönderbruten i flera stycken, af hvilka de största utgöras af sjelfva flätan och de båda fragmentariska ändbeslagen, de öfriga af omkring 12 st. bitar af tenar och snodder. Ändbeslagen äro ornerade med pulserade dubbla kantränder och ringsirater; midtkant saknas. Färlings katalog n. 16.

c Halsring, fragmentarisk, snodd af 8 silfversnodder sålunda att det inre af hufvudsnodden är inhåligt; enhvar af de 8 snodderna är bildad af tre mot änderne svagt afsmalnande silfvertrådar; hufvudsnoddens afsmalnande ändar ha varit instuckna i ändbeslag af samma art som de förra; af dessa återstår blott roten af det ena, hvars hylsa har en Månerartad tvärornering: samt utplattade del en tvärstrierad midtkant och dubbla kantlinjer, hvilka med vissa mellanrum äro förbundna med fyra och fyra tvärstreck. Ringen åtföljes af blott två små snoddfragmenter. Färlings katalog n. 17.

d Armring flätad af fyra mot ändarne något afsmalnande silfvertenar af utplattade tunna ändbeslag, på hvilka med tvänne stift ornerade trekantiga knappar, af hvilka den ena medföljer lös, varit fästade. Färlings ka-

(37) log n. 25. Vigten cca 37 gr.

efg Tre stycken armringar, bildade af smala silfverband, hvilka trådformigt utlöpa och snötsig om hvarandra, tvänne sålunda att de i midten af denna armknute bildade spiral. Af dessa senare är bandet på den ena orneradt med dubbel pulserad kantrand och trepunkterade triangelsirater, å den andras ändar på samma sätt, men enpunkterade triangelsirater, på midten deremot, der bandet är afbrutet, med ett slags pulserade Månder - sirater

Den tredje armringen, hvars snodda trådformiga ändar ytterst äro utplattade med uppstående midtkant, har bandet orneradt med enkel pulserad kantrand och enpunkterade triangelsirater samt desutom med en längs bandets midt löpande pulserad ornering. Dessa armringar äro otvivelaktigt desamma, som öfverkommo från myntkabinettet 1871. Färlings katalog, n. 26 - 8. En af dessa ringar torde tillhöra Resofyndet n. 16. Jmf. Ver. B., s. 120.

hik Tre stycken öppna armband af breda mot ändarne afsmalnande ornerade silfverskifvor samt fyra större fragmenter af åtminstone tvänne dylika armband. Af de hela äro tvänne på lika sätt ornerade: med snedstreckade bandsirater samt pulserade punkter och enpunkterade triangelsirater på midten och på ändarne; den tredje har tvärstreckad kantörnering samt innanför denna starkt slitna trepunkterade triangel och kretssirater. Af de brutna har det ena punkterade dubbla ornamentsband, enpunkterade tri-

(37) angelsirater och på ändarne punkterad streck-
ornering, det andra snedstreckade bandsira-
ter, trepunkterade triangel - och kretssira-
ter. Färlings katalog, n. 22 - 4 och 32.

/m Tvänne runda spännbucklor af silfver -
bleck, ornerade med från undre sidan pul-
serade punkter an reponsse, bildande sto-
ra triangelformiga ornament. Den blott del-
vis qvarstående hakapparaten på undre si-
dan är af brons; till densamma höra ett
par fragmenter. Färlings katalog, n. 13 och
14. Dessa bucklor, förenade med en bland
fragmenterna påträffad afbruten silfverkrok,
motsvara måhända "brisken" i fyndet.

mopg Fyra stycken ovanligt stora hästskoformi- (Valok. V.A
ga spännen, af hvilka blott två till sin 41:5.)
fulla omkrets äro hela, de öfriga brutna
i flera stycken. Alla hafva fyrkantiga
knappar med uppstående kanter, hvilka på
det största äro snedstrierade. De tunna
oornerade ringarne hafva uppstående midt-
kant, som hos tre spännen är snedstrierad
på midten och mot ändarne. Tre stycken
af de fragmentariska nålarne hafva öfver
rotringen en bred ornerad sköld; på de
två större är skölden ornerad med tre -
punkterade triangel - och kretssirater, hvar-
jente den största har samma med fyra och
fyra tvärstreck förbundna kantlinjer, som
det snodda halsbandets ändbeslag; på den
tredje nålens ringsköld ses blott kretssi-
rater. Dessutom finnas fragmenter af ett
par nålar. Färlings katalog, n. 18 - 21.

(37) Vågbalans och två vigtskålar af brons (ke- (valok.7657)
 darne saknas) jemte 12 st. vigter, af hvil- (-"-V.A.48:10)
 ka en i afseende å materialet blifvit un-
 dersökt och visar en jernkärna med tunn
 bronsbeläggning. Vigtskålarne äro på botten
 ornerade endast med fyra hvarandra omfat-
 tande ^kcentriska ringar. Af vigterna äro
 10 st. till sin vikt bestämda i G. G.
 Hällströms uppsatser om fyndet i Wet. Soc:s S
 akter T, s. 731 - 40, II, s. 107 - 18. I först-
 nämnda uppsats, s. 740, äro äfven den ena
 armringens vikt (28,537 grammer) äfvensom den
 ena snoddens vikt (8,242 grammer) bestämda.
 Färlings katalog, n. 30 och 31.

U X Fragmenter af tvänne spirallagda silfver-
 armband med trådsmala S - formigt tillbaka-
 böjda ändar, hvilka uppbära mindre ringar
 af silfvertråd. Att armbanden varit tvänne
 finner man af en fragmentarisk ända och
 en lös ring. Tillsammans motsvara fragment-
 erna omkring 13 hvarf. Dessa jemte andra
 hithörande fragmenter, 5 mindre silfver -
 stycken, hvilka troligen afnuggits såsom
 skiljemynt, ett stycke silfverlamell och
 en bruten bit af ett silfverrör, åter -
 funnos efter Färlings afgang på museets
 vind onummerade.

Z Snoddfragment af silfverblandad brons -
 tråd, vägande 8,2 gramm, hvilken vikt med
 afdrag af några främtäljde spånor tyckes
 öfverenstämma med den af Hällström uppgif-
 na. Färlings katalog, n. 29.